

PAPER DETAILS

TITLE: Cam Iyonomer Kaide Simanlarin İki Ayri Komposit Rezinin Yüzey Sertligi Üzerine Etkisi

AUTHORS: Levent NALBANT,Cemal AYDIN

PAGES: 125-133

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/278960>

CAM İYONOMER KAİDE SİMANLARIN İKİ AYRI KOMPOZİT REZİNİN YÜZYEY SERTLİĞİ ÜZERİNE ETKİSİ

Levent NALBANT* Cemal AYDIN**

ÖZET

Cam ionomer simanların 2 ayrı komposit rezinin yüzey sertliğine olan etkileri araştırıldı. Görünür ışıkla polimerize olan komposit ve kimyasal olarak polimerize olan komposit rezinler, cam ionomer siman kaide üzerine yerleştirildi. Kontrol grubunda ise, kaide maddesi olarak CaOH kullanıldı. Her iki grupta da rezinlerin yüzey sertliklerinin etkilendiği istatistiksel olarak belirlendi.

Anahtar kelimeler : Cam ionomer siman, komposit rezinin yüzey sertliği.

SUMMARY

EFFECT OF GLASS - IONOMER BASE ON THE SURFACE HARDNESS OF TWO DIFFERENT TYPES OF COMPOSITE RESINS

The effect of the glass - ionomer base on the hardness of external composite resin surface is studied, light cured composit resin and conventional composit resin were placed and cured over glass - ionomer bases while the others. Served on controls which had CaOH base material.

(*) G.Ü. Dişhek. Fak. Protetik Diş Ted. Anabilim Dalı, Öğr. Gör. Dr.

(**) G.Ü. Dişhek. Fak. Protetik Diş Ted Anabilim Dalı, Araş. Gör. Dt.

KOMPOZİTLERDE YÜZEY SERTLİĞİ

The study statistically showed that the surface hardness in both of groups were effected.

Key words : Glass ionomer cement, Surface hardness of composite resins.

GİRİŞ

İlk kez 1972 yılında Kent ve Wilson tarafından geliştirilen cam iyonomer simanlar; flor iyonu içermeleri ve antikaryojenik özellikleri ile bir taraftan silikat simanlara benzerken, diğer taraftan da mine ve dentine, polar - iyonik bağlar ile tutunmaları bakımından karboksilat simanların özelliklerini taşırlar. Bu özellikleri sebebiyle günümüzde, astarlama, yapıştırma, geçici dolgu, fissürlerin örtülmesi gibi tedavilerde başarıyla kullanılmaktadır (2,4, 9).

Buna karşın, bazı araştırmacılar tarafından, komposit rezin altında kaide olarak kullanıldıklarında belirli şartlarda, komposit rezinin yüzey sertliğine etkili oldukları ileri sürülmektedir (3,7).

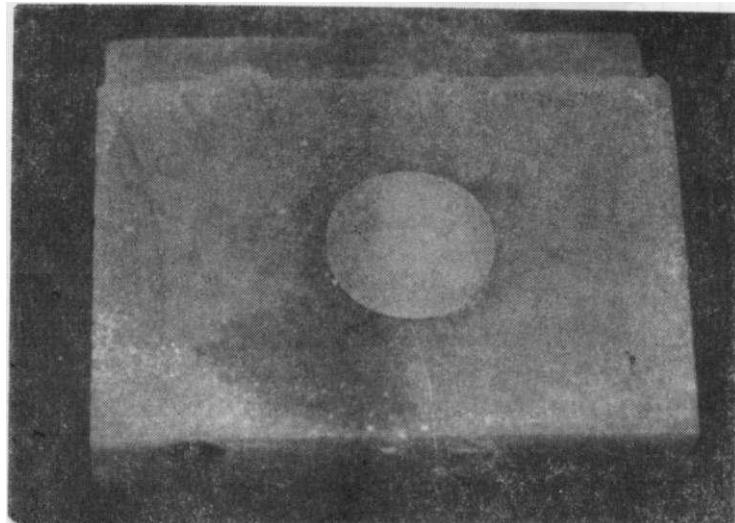
Bu araştırmmanın amacı; kaide materyali olarak kullanılan cam iyonomer simanın, üzerine uygulanan iki farklı komposit rezinin yüzey sertliğine olan etkisinin araştırılmasıdır.

MATERIAL VE METOD

Araştırma, G.Ü. Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı ve O.D.T.Ü. Mühendislik Fakültesi, Metalürji Mühendisliği Laboratuvarlarında yürütüldü.

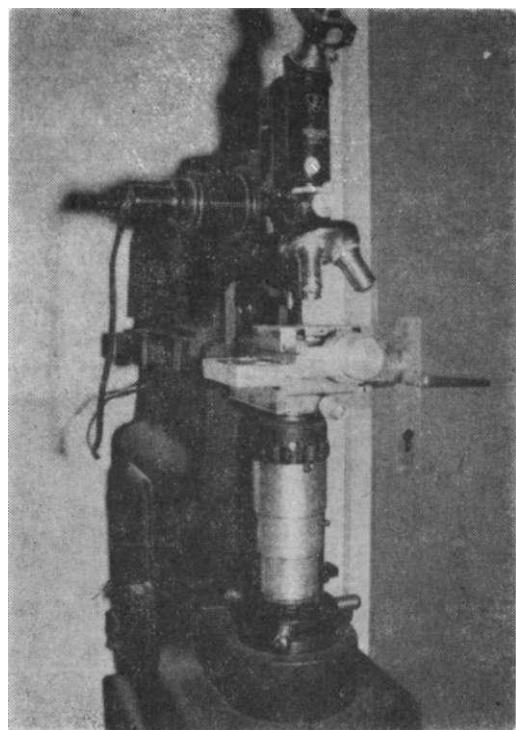
Araştırma için, 1x4x3 cm. boyutlarında ve geniş yüzlerinde 1 mm. derinliğinde, 8 mm. çapında boşlukları bulunan 40 adet akrilik blok hazırlandı. 20 adet bloğun boşlukları cam iyonomer siman (CHEMFILL, De Tray Materials Division, A.D. International, London, England) ile, diğer 20 adet bloğun boşluğu ise kontrol grubu olarak Kalsiyumhidroksit (KERR, Romulus, Mi., U.S.A.) kaide ma-

teryalı ile dolduruldu. Her iki gruptan onar tane (toplam 20 adet) bloğun doldurulmuş boşluklarının tam üzerine gelmek üzere, özel matriksler içinde 1.5 mm. kalınlığında ve 10 mm. çapında silindir şeklinde, görünür ışıkla polimerize olan mikro dolduruculu komposit rezin (HELIOSIT, Vivandent, Schaan, Liechtenstein), diğer 20 tanesinde kimyasal olarak polimerize olan konvensiyonel dolduruculu komposit rezin (EXPRESS, Alcos Corp. U.S.A.), üretici firmmanın önerilerine uyularak oluşturuldu (Resim 1).

Resim 1 : Deneyde kullanılan Akrilik Bloklar.

Hazırlanan örnekler ortalama 37°C'lik ısılı etüvde (DEDEOG-LU), 7 gün süre ile distile su içinde bekletildikten sonra, yüzey sertlikleri (TUKON TESTER, Wilson Instrument Division American Chain and Cable Co., Inc., U.S.A.) (Resim 2), aleti ile her örneğin üç değişik yerinden ölçüldü ve sonuçlar elde edildi. Mikron olarak elde edilen değerler, K.H.N. (Knopp Hardness Number) olarak belirlendi ve istatistiksel olarak incelendi.

Besim 2 : Yüzey sertliğinin ölçüldüğü TUKON TESTER aleti.

BULGULAR

Deney ve kontrol grupları için yapılan ölçümlerden elde edilen değerler ve istatistiksel değerlendirme sonuçları (Tablo 1) ve (Tablo 2)'de görülmektedir.

TABLO 1 : Görünür ışıkla polimerize olan komposit rezinin, deney ve kontrol grubu boyları ve istatistiksel olarak değerlendirilmesi.

DENEY GRUBU					KONTROL GRUBU				
Örnek no :	1. ölçüm	2. ölçüm	3. ölçüm	ortalama	Örnek no :	1. ölçüm	2. ölçüm	3. ölçüm	ortalama
1 —	553	557	552	554	1 —	535	539	537	536
2 —	545	546	550	547	2 —	538	531	535	534
3 —	549	555	549	551	3 —	524	529	526	525
4 —	542	540	550	544	4 —	550	542	546	544
5 —	541	537	530	536	5 —	538	527	532	533
6 —	554	548	545	549	6 —	530	528	529	528
7 —	546	540	540	542	7 —	546	542	544	543
8 —	560	555	553	556	8 —	536	536	536	536
9 —	537	541	539	539	9 —	527	534	531	532
10 —	558	560	568	562	10 —	547	547	547	547
Ortalama iz boyu \bar{X}					Ortalama iz boyu \bar{X}				
K.H.N.					K.H.N.				
Standart Sapma					Standart Sapma				

TABLO 2 : Kimyasal yolla polimerize olan komposit rezinli, deney ve kontrol grubu boyaları ve istatistiksel değerlendirilmesi.

DENEY GRUBU					KONTROL GRUBU				
Örnek no :	1. ölçüm	2. ölçüm	3. ölçüm	ortalama	Örnek no :	1. ölçüm	2. ölçüm	3. ölçüm	ortalama
1 —	353	351	361	355	1 —	341	353	353	353
2 —	369	365	370	368	2 —	350	350	350	350
3 —	369	368	358	365	3 —	370	372	372	372
4 —	365	373	372	370	4 —	356	351	351	351
5 —	358	364	355	359	5 —	354	353	353	353
6 —	353	355	345	351	6 —	363	364	364	364
7 —	367	371	366	368	7 —	370	368	368	368
8 —	367	370	358	365	8 —	344	349	349	349
9 —	355	361	367	361	9 —	348	350	350	350
10 —	359	352	363	358	10 —	364	350	350	350
Ortalama iz boyu \bar{X}					Ortalama iz boyu \bar{X}				
K.H.N.					K.H.N.				
Standart Sapma					Standart Sapma				

TARTIŞMA

Günümüzde madde kaybı olan dişlerin restorasyonlarında komposit materyali, maniplasyonlarının kolay olması, çabuk sertleşmeleri, polimerizasyon büzülmelerinin düşük olması, fiziksel özelliklerinin yeterli olması gibi avantajlarından dolayı sık kullanım alanı bulmaktadır (1,8,9). Bunun yanısıra, kaidesiz olarak vital dişe uygulandığında; pulpaya, hiperemiden nekroza kadar değişen zararlarının olması ayrıca, dentine ara bağlayıcı bir ajan olmaksızın sadece adhezyonla tutunabilmeleri dezavantajlarını oluşturmaktadır (2,5).

Komposit terimi, birbiri içinde çözünmeyen form olarak iki veya daha fazla karışımın kompoze olduğu materyal sistemi olarak tanımlanabilir. Kompositlerin çoğu organik matriksleri BİS - GMA (Bisphenol A - Glycidylmethacrylate) olarak isimlendirilen polimer esaslıdır. BİS - GMA'nın yüksek viskozite pürüzlü yapı ve su emme oranının yüksek olmasından ötürü günümüzde BİS - GMA içermeyen kompositler geliştirilmektedir (4,9).

Kullanıma sunulan çok sayıdaki komposit materyali, çift patlı, toz-likid, pat-likid ve tek patlı sistemler halindedir. Sınıflandırılmaları, partikül boyutları ve inorganik doldurucularının miktarına göre veya materyalin polimerize ediliş şekline göre yapılmaktadır (2).

Partikül boyutlarına ve inorganik doldurucuların miktarına göre yapılan sınıflama; 1 -100 mikron büyüğünde doldurucu partiküllere sahip olan ve genelde ağırlıklarının % 70 - 80'i kadar inorganik doldurucu içeren konvensiyonel komposit rezinler, 10-100 nonometre büyüğünde, pyrolitik silika partikülleri içeren ve doldurucu miktarları % 30 veya % 60 kadar olan, mikro dolduruculu komposit rezinler, ayrıca iki türün özelliklerini taşıyan hibrid komposit rezinler şeklindedir (4,9).

Polimerizasyon şekillerine göre de; komposit rezinler, kimyasal ve görünürlükla polimerize olanlar diye genelde **iki** kısma ayrırlırlar. Kimyasal olarak polimerize olanlarda, kimyasal aktivatör içeren patların karışımı ile polimerizasyon başlarken, görünürlük-

KOMPOZİTLERDE YÜZEY SERTLİĞİ

la polimerize olanlar da, görünür mavi ışığın yapıdaki kanferokinon veya uygun amini aktive etmseiyle polimerizasyon başlar (4,9).

Kompositler metilen klorit, öjenol ve kloroforma karşı duyarlıdırlar. Komposit rezinlerin altın kaide maddesi olarak çinkooksit öjenol konulursa, polimerizasyonun engellenmesiyle, komposit rezinin sertliği etkilenir (2).

Özellikle yapıştırıcı özelliğinden dolayı, komposit rezinlerin altında kaide olarak kullanılan cam iyonomer simanlar; bir aliminium silikat tozu ve bir poliakrilik asit likidinden oluşur. Cam iyonomer simanın sertleşmesi esnasmda, siman ile apatit veya kollajen arasında hidrojen köprüleri ya da metal iyonları kompleksleri oluşması ile ortaya çıkan primer kimyasal çekim kuvvetleri yüksek tutunma özelliklerini oluşturur (4, 9).

Cam iyonomer simanların, pulpa üzerine etkileri ile ilgili araştırmalarda, pulpaya dikkate değer bir etkisi olmadığı gözlenmiştir. Araştıracılar yine de derin kavitelerde koruyucu bir kaide materyalinin kullanılmasını önermektedirler (6, 10).

Araştırmada, değişik yapılardaki komposit rezinlerin yüzey sertliklerine, cam iyonomer simanın etkisi incelenmiştir. Vital dişlerde kaidesiz komposit materyalinin kullanılmasının uygun olmayacağı düşüncesi ile, kontrol grubu kalsiyumhidroksit kaideli olarak oluşturulmuştur.

Araştırma sonucunda elde edilen sertlik dereceleri konvensiyonel komposit rezinlerin 55 K.H.N. ve mikro dolduruculu komposit rezinlerin 25 K.H.N. olan ortalama yüzey sertlik değerleri ile uyum göstermektedir (2,4,9).

Marshal ve arkadaşları (7); komposit rezin altında kullanılan kalsiyumhidroksit dışındaki çeşitli kaide materyallerinin, komposit rezinin yüzey sertliğini azalttığını bildirmiştir.

Berrong ve arkadaşları da (3); cam iyonomer simanın değişik kalınlıkta oluşturulan, görünür ışıkla sertleşen komposit rezinin yüzey sertliğine etkisini araştırmış ve 1 mm.'den daha kalın komposit rezin kitlesinde yüzey sertliğindeki azalmanın önemli olmadığını belirtmiştir.

Araştırmada kullanılan komposit rezin ortalama bir restorasyon gözüne alınarak, 1.5 mm. kalınlığında hazırlanmıştır. Elde edilen araştırma sonuçları konuya ilgili araştırmalar ile uyum sağlamaktadır.

KAYNAKLAR

- 1 — Baraban, N.J. : The restoration of endodontically treated teeth, *J. Prosthet. Dent.*, 59 (5) : 553-558, 1988.
- 2 — Bayırlı, G., Şirin, Ş. : Konservatif Diş Tedavisi, Demet Ofset, İstanbul, 1982.
- 3 — Berrong, J.M., Cooley, R.L., Duke, E.S. : Effect of glass - ionomer base on composite resin hardness. *Dent. Mater.*, 5 : 38-40, 1989.
- 4 — Craig, G.B., O'Brain, J.W., Powers, J.M. : Dental Materials. 3 th., Ed., The C.V. Mosby, Co., St. Louis, 1988
- 5 — Goto, G, Jordan, R.E. : Pulpal response to composite resin materials, *J. Prosthet. Dent.*, 28 : 601-606, 1972.
- 6 — Kawahara, H., Imanishi, Y., Oshima, H.: Biological evaluation on glass - ionomer cement. *J. Dent. Res.*, 58 (3) : 1080-1086, 1979.
- 7 — Marshall, S.J., Marshall, G.W., Harcourt, J.K. : The Influence of various cavity bases on the micro-hardness of composites. *Aust. Dent. Journal*, 27 (5) : 291-295, 1982.
- 8 — Nalbant, L. : Post-core sisteminde üst yapı olarak uygulanan amalgam ve komposit materyallerinin makaslama kuvvetlerine karşı dirençlerinin karşılaştırılması, *G.Ü. Diş Hek. Fak. Der.*, 5 (2) : 23-34, 1988.